Jde to i bez genderu

Samostuduj · 2026

Když se řekne „zrušit gender", zní to jako popírání reality — nebo nucení lidí, aby něco předstírali. Není to ani jedno. Jde o něco mnohem obyčejnějšího — a nejspíš s tím souhlasíte víc, než čekáte: aby byl v druhém napřed vidět člověk. A teprve pak, pokud vůbec, muž nebo žena.

Tělo a role nejsou totéž

Že se lidská těla liší, je fakt. Nikdo nechce popírat chromozomy ani porod — a v ordinaci, nebo když se plánuje rodina, to pochopitelně hraje roli.

Něco úplně jiného je ale to, co k genderu přibalujeme navíc: **kupu nepsaných pravidel**. Kluk nemá brečet. Na poradě zapisuje „ta mladá". „Sedni si jako slušná holka." Kdo má být průbojný a kdo se přizpůsobit. Nic z toho neplyne z těla — je to jen zvyk, který jsme zdědili. A právě o tenhle náklad tu jde. Ne o biologii.

Nejde o to nevidět

Častá námitka: „Vždyť na první pohled poznám, jestli je to muž, nebo žena!" Ano — a nikdo po vás nechce, abyste se tomu vzpírali. Mozek to zaznamená sám, ve zlomku vteřiny, ať chcete, nebo ne.

Jde o něco jiného: **nedělat z toho žádné závěry**. Klidně si všímejte, to je v pohodě. Jen si dávejte pozor, aby to neovlivňovalo, jak s daným člověkem zacházíte — jak s ním mluvíte, co od něj čekáte, kam ho zařadíte.

Vezměte si zrzavé vlasy. Taky si jich všimnete. A co pak? Nic — vaše chování k danému člověku to nezmění. Přesně tak by to mělo být i s rozdílem mezi mužem a ženou: vidět ho můžete, ale sám o sobě už nic neznamená. Co zbude, když z něj neuděláte závěr? **Člověk** — napřed a hlavně člověk.

samostuduj.cz · CC BY-SA 4.0

A co přitažlivost?

Beze změny. Nepřitahuje vás nálepka „muž" nebo „žena", ale konkrétní člověk a jeho tělo. To zůstává, ať už gender jako společenská škatulka zmizí, nebo ne.

Jak by to vůbec šlo?

Ne zákonem. Ne tím, že lidi donutíme říkat správné věty. A rozhodně ne přetvářením těl.

Spíš tak, jak vymizela otevřená rasová nenávist: dědečka málokdo přesvědčil, ale jeho vnoučata už s ní prostě nevyrostla. Stačí, aby stará pravidla už nikdo další generaci nepředal. Nejdřív přestaneme lidi podle pohlaví třídit ze společenské konvence — a časem vyroste generace, kterou to ani nenapadne.

Oč tedy jde

Ne o svět, kde nikoho od nikoho nerozeznáte. O svět, kde v každém potkáte nejdřív **člověka** — a to, že je to muž nebo žena, ho nestojí vůbec nic: nikdo ho kvůli tomu neškatulkuje, nelituje, ani od něj nic navíc nečeká.

Cíl není, aby byl rozdíl neviditelný. Ale aby byl bez následků. Aby bylo o kategorii míň, která člověka definuje mimo jeho kontrolu.

samostuduj.cz · CC BY-SA 4.0